

whakahaere mo te whawhai ki Taranawaara. Kua whakaritea e ia tono tino pa ki Poroumepoteini.

I tae mai te waea a Rore Kitini i te 3 o nga ra o tenei marama, he whakaatu mai i te aitia i pa ki tetahi wehenga o te ope a Niu Tirenii i te whawhai ki Riitipoteini, (Reitfontein). O nga apiha toko-ono o Niu Tirenii i uru ki roto ki tenei whawhai, tokorima rawa i taotu. I whati te hoa riri, i riro mai hoki to ratou pa. He nui te whakamihii o Rore Kitini me Rore Rapata ki te toa o Niu Tirenii.

Kei te moana a Rore Rapata e haere ana i enei ra; e hoki ana ia ki Ingarangi, ki tona turanga tiketike kua rite mai ra mona i tona kumi me tona iwi katoa, ara te tuunga tumuaki o nga ope taua katoa a te Ingarahi i te ao.

Kua tae a Kurutia kei Iuropi. Tana mahi ioaianeii he whakaoho haere i era atu kingitanga kia uru ki te whakararuraru i te whawhai ki Awherika. Kaore te Emepara o Tiamana i whakarongo ki tana korero, engari i mea, he tino tika te take a Ingarangi ki tenei whawhai. Kaore tonu a Kurutia i tae ki te kingi o Rubia ka tae mai te kupu a taua kingi, kaore ona hiahia kia kite i a Kurutia.

HAINA.

Kaore he korero o Haina i enei ra. Kei te ata noho marire te ope a nga mana, kei te tatari kia ata whakariteritea tenei raruraru. Otira i te mea kei te ngaro te Emepara ratou ko tona kawanatanga katoa, kaore e taen te whakariterite.

I te wehewehenga i nga taonga parakete i riro mai i nga mana, ka tukua e te Ingarahi te wehenga moni i a ia, (£11,600), ma nga Hainamana Karaitiana e noho rawa kore ana e noho mate kai ana.

TE RAUKAHIKATEA.

NO te 25 o nga ra o Noema ka mutu te kura mimita i Te Raukahikatea, ka hokihoki ia tangata, ia tangata, ki tona kainga ki tona kainga, ki tona iwi ki tona iwi. No tera raumati ka pangia a Tuabangata Pereiha e te piwa, he roa tona takotoranga i te hohi-pera ki reira manaakitia ai e te pakeha. I tona oranga ake ka hoki ki te kainga, a e tumanako ana matou tera ano ia e hoki mai ki te whakatutuki i te mahi i timataria e ia. Ko nga tangata enei o te kura i tenei tau:— Ko Te Iwiara Tamaipara me tona hoa me Nga-rongoa, no Ngarauru, Taranaki; ko Reweti Kerehoma raua ko tona hoa ko Ngaliiraka, no

te Rarawa, Te Aupouri; ko Eru Hakaraia raua ko tona hoa ko Rihii, no te Rarawa, Te Aupouri; ko Wiremu Keretene raua ko tona hoa ko Te Paea, no Ngapuhi; ko Te Muera Tokoaitua raua ko tona hoa ko Tuihana, no te Arawa; ko Te Ropeve Tahuri raua ko tona hoa ko Mihirimi no te Arawa; ko Turuturu Ngaki raua ko tona hoa ko Riihi no te Arawa. Ka kitea iho kaore a Ngatiporou a Ngatikahungunu me era atu iwi. Ko Poihipi M. Kohere to Ngatiporou i konei i tera tau engari i te nui rawa o nga mahi o te kuinga kaore ano ia kia hoki mai. Ko Rev. Hapata Wiremu, M.A., te mahita tumuaki, ko Reweti T. Mokena Kohere te mahita tuarua. Ko te tumanako a te ngakau kia tokomaha nga tamariki o Te Aute e haere mai a tenei tau e tu mai nei.

HE HAKARI ATAHAUA.

No te 22 o nga ra o Noema ka tu te hakari a te kareti. He mahi hou tenei na nga Maori tu-pakeha o Turanga nei, te whakatu hakari. Te karanga tuatahi na Meri Aata ki tona kainga i te Hapara, te tuarua na Herewaka te Rangipaia Poata ki tona kainga i Kaiti, te tuatoru na Kamau Wherehi raua ko tona hoa ki Te Wainui. He hui tino pai katoa enei. I te hui ki Te Wainui ka whakaaria e te kareti kei a ia te hui whakamutunga o te tau. I tino puta te kaha o nga tangata o te kareti ki te whakanui i ta ratou hakari. I haere i runga i te tikanga pakeha te karangatanga i nga manuhiri, ko te hunga anake i karangatia e haere mai. Otira i te ra o te hakari he tokomaha i haere noa mai i runga i te ngakau Maori. He mea ta ra ano nga kupu powhiri.

No te tekau ma rua o nga haora, ka timata te whakaeke a nga manuhiri, a te pakeha a te hawhe kaihe, a te tino Maori. He ra tino pai atu tenei, kaore he ua, kaore hoki i tino kaha te whiti a te ra, na reira ka haere mai nga manuhiri i roto i o ratou pueru raumati. I tu te hakari ki te marae tonu o te whare o Te Wiremu, he wahi atahua, mahorahora, marumaru i te rakau. Ko nga taewa, ko nga miiti, ko nga ika o te tina, he mea tao katoa ki te haangi. Ko te recpu he whariki i whakakatoritia ki runga ki te tarutaru. I reira te titi, te pipi, te kuku, te kina, te puha. Ko nga pereti kai he rourou; kaore he paoka, kaore he naihii, ara i tino whakaritea katoatia ki ta te Maori tikanga. He hanga tau ano te wahine pakeha ki te kai a-ringaringa, ki te kowhiti pipi, ki te kai puha. Ka tika hoki te haka harihari kai a te kareti:—